Новини

Філателісти Нацбанку

Надія Бурдєй · 9 Листопада 2015

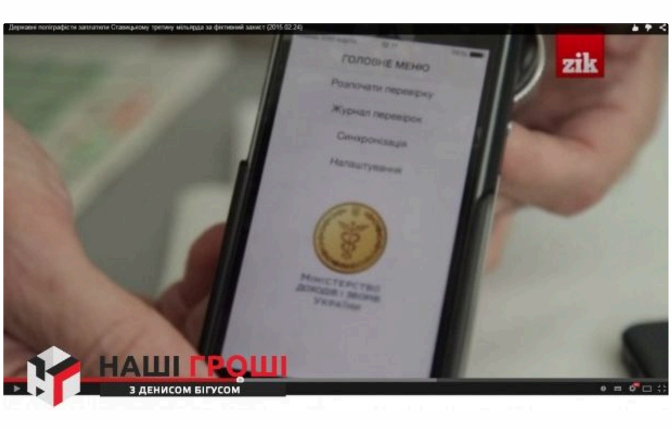

Підтримай проєкт!
Підтримай Bihus.Info, щоб завдавати змін разом з нами
Підтримати

розслідування bihus.info
Викриваємо корупційні схеми і таємні зв'язки на ютуб-каналі Bihus.Info.

НОВИНИ ПРОЄКТУ

Новини
Вадиму Столару оголосили підозру за 5 різними статтями
24 Серпня 2026

Ми вплинули
ОГП відкрив два кримінальні провадження щодо нардепа Медяника після розслідування Bihus.Info
14 Серпня 2026

Новини
У родини голови Госпсуду Києва знайшовся будинок під Києвом, квартири на Печерську і новенький Prado
13 Серпня 2026

Новини
Преміальний кросовер за ціною мопеда: як посадовці декларують авто за цінами, що подекуди у кілька разів нижчі за ринкові
9 Серпня 2026

Різниця між корупційними схемами «ЄДАПСу» та ПК «Україна» Нацбанку: сума […]

Різниця між корупційними схемами «ЄДАПСу» та ПК «Україна» Нацбанку: сума однакова, схеми різні. Про це йдеться у сюжеті Надії Бурдєй.

Напередодні, державний ПК «Україна» звинуватив журналістів телевізійного проекту «Наші гроші» у лобіюванні інтересів консорціуму «ЄДАПС». Мовляв, журналісти «на замовлення» плямують репутацію чесних поліграфістів. Таку реакцію комбінату викликав сюжет, у якому телевізійники розповіли про виплати понад 300 млн.грн. державним ПК «Україна» фірмі, підконтрольній Едураду Ставицькому. Виплати проводились за право наносити на державні акцизні марки захисний елемент, який, як встановили журналісти, не захищає. Після виходу сюжету в ефір влітку 2014 року (так, у держполіграфістів сповільнена реакція), Кабмін змусив поліграфістів прибрати захисну «цятку» із марок і зменшити ціну на акциз. Таким чином у 2015 році марка акцизного податку подешевшала.

Прикметно, що схему із заробітком на акцизах винайшов… саме консорціум ЄДАПС, у допомозі якому звинуватили журналістів державні поліграфісти. Самі вони почали використовувати цю шпарину після відсторонення ЄДАПСУ від держзамовлень через постійні корупційні скандали.

Історія з подорожчанням акцизу почалась на початку 2013 року. Тоді уряд запровадив нову систему захисту населення від фальсифікатів. У результаті вартість акцизних марок мала зрости з осені 2013 року: на алкогольні напої – на 0,27 грн за штуку, а для сигарет – на 0,142 грн/штука.

Зразки нових акцизних марок розробив консорціум ЄДАПС. Він мав їх і друкувати. Однак, у березні 2013 журналісти сайту «Наші гроші» з'ясували, що «єдапсівці» не лише підготували марки, а й запатентували їх. Відтак, держава мала б платити компанії не лише за акциз, але й за «винахідливість». Така новина обурила посадовців. Міндоходів відмовилось від запатентованого винаходу ЄДАПСу і в терміновому порядку звернулось до іншого виробника – державного «ПК Україна».

«Виявляється, нові марки «ЄДАПС» запатентував на одне з підприємств, що має пряме відношення до консорціуму. Навіть при байдужому ставленні минулої влади до моралі, її міністрам важко було змиритися з таким свавіллям. У травні 2013 року ми отримали лист Міндоходів з проханням у найкоротші терміни розробити нову марку акцизного податку з найдосконалішими системами захисту», – обурювався директор ДП «ПК «Україна» Максим Степанов, в інтерв'ю «Дзеркалу тижня» рік тому.

Уже в серпні 2013 року, Міністерство доходів і зборів уклало угоду з ДП «Поліграфічний комбінат «Україна» на виготовлення нової марки. Однак, виробника змінили, а підвищена ціна за марку залишилась незмінною.

«Фактично від нас зажадали виготовити більш досконалу марку, але за цінами ЄДАПСу. І ми зробили це, додавши такі захисні елементи як інтагліо-друк, голограма, графічний захисний елемент, який неможливо скопіювати методом сліпого копіювання. Але найважливіше навіть не це. … По-перше, в ньому зашита інформація про справжність марки, і яку можна зчитати за допомогою приладу…», – переконує Степанов.

Тобто, за словами Максима Степанова, Міндоходів попросило комбінат «удосконалити» марку, але за вартістю корупційного «ЄДАПСу». Новація поліграфістів – графічний захисний елемент – аналог «штрих-коду» — посадовців влаштувала.

У результаті, держава виділила на «чесний друк ПК України» ті ж 316 мільйонів, які були заплановані «з корупційною накруткою ЄДАПСу».

З 1 вересня 2013 року в Україні почали випускати нові дорогі акцизні марки з додатковим захистом. Однак влітку 2014 року вийшло розслідування програми «Наші гроші». Журналісти просканували захисний елемент, що виявився звичайним двомірним кодом. У цьому коді була зашифрована інформація про область України, дату виробництва та слова «тютюн вітчизняний». Ніякого унікального номеру, за яким можна було б зясувати – хто виробник, яким шляхом рухалась пачка тютюну у торгівельних мережах, або будь-яку унікальну інформацію в елементі не закодовано.

Тобто, за допомогою сканера журналісти збільшили зображення, відсканували захисний елемент на марці акцизного податку, а потім роздрукували цей код, шляхом офсетного друку на звичайному білому папері. Після цього, просканували «захист» і тоді знову побачили ту ж саму інформацію: область, дату та виробника.

Однак, у зверненні, ПК Україна зазначив, що їхній захист підробити неможливо.

«Технологія графічного захисного елемента відноситься до фізично неклонованої функції (PUF, Physical Unclonable Function). Фізично неклонованої функції – це функції, які інтегруються в фізичну структуру продукту під час виробничого процесу і внаслідок наявності безлічі випадкових компонентів функцію неможливо змоделювати або відтворити», – йдеться у зверненні.

Звучить красиво, але в чому саме «неклоновані функції» коду ПК «Україна» та УНІТу – абсолютно незрозуміло. Більше того, друкований код очевидно фізично клонований. Не дивно, що навіть у прикладах справжнього PUF друковані коди відсутні, натомість присутні набагато більш технологічні матеріали.

Не дивно, що після сюжету програми Кабмін 19 листопада затвердив новий дизайн акцизної марки, на якому додатковий захист був відсутній. Однак навіть під час розслідування – розробник захисту та вигодонабувач усієї схеми залишився втаємниченим. Директор ПК Максим Степанов відмовився розповісти, хто отримав сотні мільйонів гривень, посилаючись на комерційну таємницю.

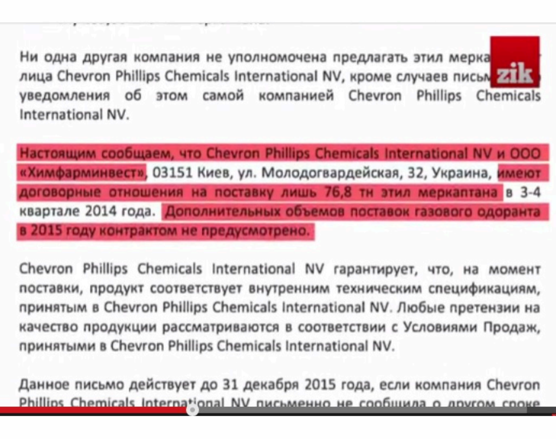

Ни одна другая компания не уполномочена предлагать этил мерка[…] лица Chevron Phillips Chemicals International NV, кроме случаев пись[…] уведомления об этом самой компанией Chevron Phillips Chemicals International NV.

Настоящим сообщаем, что Chevron Phillips Chemicals International NV и ООО «Химфарминвест», 03151 Киев, ул. Молодогвардейская, 32, Украина, имеют договорные отношения на поставку лишь 76,8 тн этил меркаптана в 3-4 квартале 2014 года. Дополнительных объемов поставок газового одоранта в 2015 году контрактом не предусмотрено.

Chevron Phillips Chemicals International NV гарантирует, что, на момент поставки, продукт соответствует внутренним техническим спецификациям, принятым в Chevron Phillips Chemicals International NV. Любые претензии на качество продукции рассматриваются в соответствии с Условиями Продаж, принятыми в Chevron Phillips Chemicals International NV.

Данное письмо действует до 31 декабря 2015 года, если компания Chevron Phillips Chemicals International NV письменно не сообщила о другом сроке

У грудні 2014 року Держфінінспекція звітувала, що розробником та отримувачем коштів є компанія «Уніт». Протягом співробітництва державні поліграфісти сплатили «Уніту»:

131 млн грн (друге півріччя 2013)

148 млн грн (перше півріччя 2014).

Вказані суми є винагородою за використання запатентованого винаходу, а саме програми «Трек-енд-трейс» для нанесення захисного елемента. Сума за друге півріччя 2014 року у звіті не вказана.

Засновник фірми «Уніт» – кіпрська компанія «Феріоло холдінгз лтд», у 2013-2014 роках її співзасновником була компанія «Сайкон Холдингс ЛТД» («Sykon Holdings LTD»).

Як з'ясувало видання «Deutsche Welle», компанія «Сайкон» є власником кіпрської фірми «Магавенія Інвестментс» («Magavenia Investments»), на яку нещодавно переписали ТОВ «Актив капітал груп». Донедавна цим ТОВ володіла теща Едуарда Ставицького — Валентина Ушакова. Директором «Актив капітал груп» і досі залишається Анатолій Ставицький, батько екс-міністра.

Нагадаємо також, що фірма («Sykon Holdings LTD») була задіяна в оборудці із заміною касових апаратів в масштабах усієї країни, запровадженої Міністерством доходів і зборів.

Водночас, всупереч власній осінній постанові, яка припиняла використання «захисту Ставицького» у 2015 році, 29 грудня 2014 року Кабінет міністрів подовжив друк псевдозахисту на один місяць, до 1 лютого 2015 року.

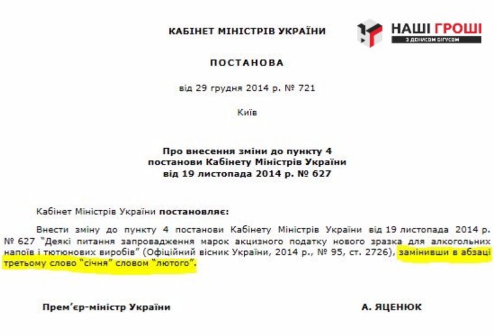

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

НАШІ ГРОШІ з Денисом Бігусом

ПОСТАНОВА

від 29 грудня 2014 р. № 721

Київ

Про внесення зміни до пункту 4 постанови Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2014 р. № 627

Кабінет Міністрів України **постановляє:**

Внести зміну до пункту 4 постанови Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2014 р. № 627 "Деякі питання запровадження марок акцизного податку нового зразка для алкогольних напоїв і тютюнових виробів" (Офіційний вісник України, 2014 р., № 95, ст. 2726), замінивши в абзаці третьому слово "січня" словом "лютого".

Прем'єр-міністр України А. ЯЦЕНЮК

Після виходу оновленого сюжету про співпрацю «Уніту» й державного ПК «Україна», матеріали про що є офіційними і базуються на звіті ДФІ, держполіграфія звинуватила журналістів у лобіюванні інтересів консорціуму «ЄДАПС».

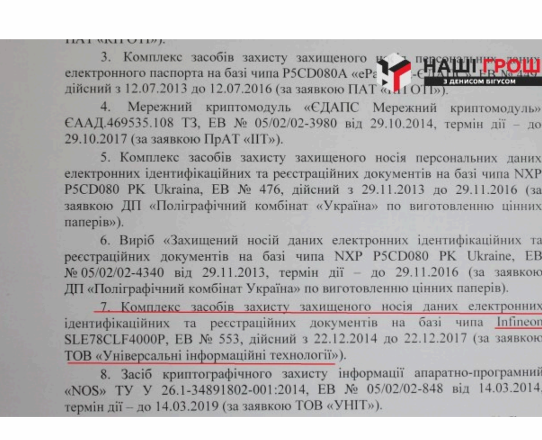

3. Комплекс засобів захисту захищеного […] електронного паспорта на базі чипа P5CD080A «еРа[…] дійсний з 12.07.2013 до 12.07.2016 (за заявкою ПАТ «[…]»).

4. Мережний криптомодуль «ЄДАПС Мережний криптомодуль» ЄААД.469535.108 ТЗ, ЕВ № 05/02/02-3980 від 29.10.2014, термін дії – до 29.10.2017 (за заявкою ПрАТ «ІІТ»).

5. Комплекс засобів захисту захищеного носія персональних даних електронних ідентифікаційних та реєстраційних документів на базі чипа NXP P5CD080 PK Ukraina, ЕВ № 476, дійсний з 29.11.2013 до 29.11.2016 (за заявкою ДП «Поліграфічний комбінат «Україна» по виготовленню цінних паперів»).

6. Виріб «Захищений носій даних електронних ідентифікаційних та реєстраційних документів на базі чипа NXP P5CD080 PK Ukraine, ЕВ № 05/02/02-4340 від 29.11.2013, термін дії – до 29.11.2016 (за заявкою ДП «Поліграфічний комбінат Україна» по виготовленню цінних паперів).

7. Комплекс засобів захисту захищеного носія даних електронних ідентифікаційних та реєстраційних документів на базі чипа Infineon SLE78CLF4000P, ЕВ № 553, дійсний з 22.12.2014 до 22.12.2017 (за заявкою ТОВ «Універсальні інформаційні технології»).

8. Засіб криптографічного захисту інформації апаратно-програмний «NOS» ТУ У 26.1-34891802-001:2014, ЕВ № 05/02/02-848 від 14.03.2014, термін дії – до 14.03.2019 (за заявкою ТОВ «УНІТ»).

Підставою для цього стало те, що в якості технічного експерта у одному з епізодів сюжету залучений директор з виробництва «СП Голографія», яке входить до складу Консорціуму ЄДАПС.

На думку держполіграфістів, сам факт такого залучення свідчить про упередженість наданих у сюжеті фактів. Хоча сам факт можливості підробки – не може бути упередженим. Він просто факт. Захисний код – легко копіюється та не містить всередині нічого крім типу товару, області виробництва та року. Із таким самим успіхом ці дані можна було б друкувати просто на пачці цигарок. Ефект той самий, а держава зекономила б третину мільярда.

Окремо варто зазначити, що інформацію про можливість підробки дорогого захисту ПК «Україна» не коментували ані під час підготовки розслідування півроку тому, ані у своїй свіжій заяві. У якій «не помітили» і те, що їх «надійний» захист вже скасований Кабміном. І це, на щастя, не принесло жодних зисків ЄДАПСу, а лише дозволило державі економити сотні мільйонів гривень на рік.

ПК Україна акцентує у своїй заяві, що перевірка у сюжеті проводилась з «невідомих листів» за допомогою «невідомого приладу», а тому «є фальсифікацією». Натомість у ході сюжету відскановано «легальну» акцизну марку, захисний код передруковано на звичайний папір. Сканування копії дало той самий результат, що і сканування оригіналу. «Невідомий прилад», яким журналісти сканували акциз, – Iphone5. Чомусь лише для цього телефону випущена програма для сканування захисного коду ПК Україна. Телефон із програмою наданий самими податківцями, про що, зокрема, свідчить заставка «Міндоходів» у програмі сканування.

Підставою для цього стало те, що в якості технічного експерта у одному з епізодів сюжету залучений директор з виробництва «СП Голографія», яке входить до складу Консорціуму ЄДАПС.

На думку держполіграфістів, сам факт такого залучення свідчить про упередженість наданих у сюжеті фактів. Хоча сам факт можливості підробки – не може бути упередженим. Він просто факт. Захисний код – легко копіюється та не містить всередині нічого крім типу товару, області виробництва та року. Із таким самим успіхом ці дані можна було б друкувати просто на пачці цигарок. Ефект той самий, а держава зекономила б третину мільярда.

Окремо варто зазначити, що інформацію про можливість підробки дорогого захисту ПК «Україна» не коментували ані під час підготовки розслідування півроку тому, ані у своїй свіжій заяві. У якій «не помітили» і те, що їх «надійний» захист вже скасований Кабміном. І це, на щастя, не принесло жодних зисків ЄДАПСу, а лише дозволило державі економити сотні мільйонів гривень на рік.

ПК Україна акцентує у своїй заяві, що перевірка у сюжеті проводилась з «невідомих листів» за допомогою «невідомого приладу», а тому «є фальсифікацією». Натомість у ході сюжету відскановано «легальну» акцизну марку, захисний код передруковано на звичайний папір. Сканування копії дало той самий результат, що і сканування оригіналу. «Невідомий прилад», яким журналісти сканували акциз, – Iphone5. Чомусь лише для цього телефону випущена програма для сканування захисного коду ПК Україна. Телефон із програмою наданий самими податківцями, про що, зокрема, свідчить заставка «Міндоходів» у програмі сканування.

Зазначимо, що офіційно податківці просили журналістів не розповідати про існування iphone 5, збільшувальної лінзи та спеціального програмного забезпечення. Більше того, ми отримали чи не єдиний екземпляр телефону із програмою. ПК «Україна» запровадив такий «штрих-код», який контролюючі органи не могли перевірити, бо не мали обладнання. Протягом року ані податківці, ані МВСники не могли перевірити захисний елемент, вартістю у третину мільярда. Навіщо він тоді взагалі був потрібен?

П.С, Програмі «Наші Гроші» взагалі байдуже, хто буде друкувати акцизні марки. Аби не крали.

Теги: акциз, Державний поліграфічний комбінат, ЄДАПС, марки, Нацбанк

Маєш, що додати? Додай!
Хочеш закинути нам тему? Закинь!

Зв'язок з командою і пропозиції тем →
post@bihus.info

ЧИТАЙТЕ ТАКОЖ
Усі новини →

Ми вплинули
БЕБ перевіряє можливу розтрату 9,3 млн грн під час закупівель «Енергоатому» після звернення юристів Bihus.Info
10 Серпня 2026

Новини
Преміальний кросовер за ціною мопеда: як посадовці декларують авто за цінами, що подекуди у кілька разів нижчі за ринкові
9 Серпня 2026

Новини
Юристи Bihus.Info знайшли порушення у закупівлі та домоглися розірвання договору на 676 тис. грн
18 Серпня 2026

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ
MEDIABRAMA

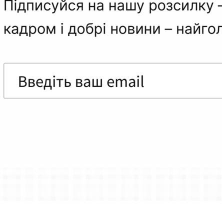

Китайська дослідниця заявила про ризик прорахунків Індії ..
П'ять квартир і Toyota: ВАКС визнав необґрунтованими активи ..
Судно можуть конфіскувати: Іран погрожує жорсткими ..
Знищила росіянку після проваленого старту: Марта Костюк ..

Будь як СБУ! Слідкуй за нами :)
Підписуйся на нашу розсилку – про наслідки розслідувань, життя поза кадром і добрі новини – найголовніше раз на місяць.
Введіть ваш email
Відправити
І не забудь підписатись на нас в соцмережах
YouTube
Telegram
Instagram
екс-Twitter
TikTok
Facebook

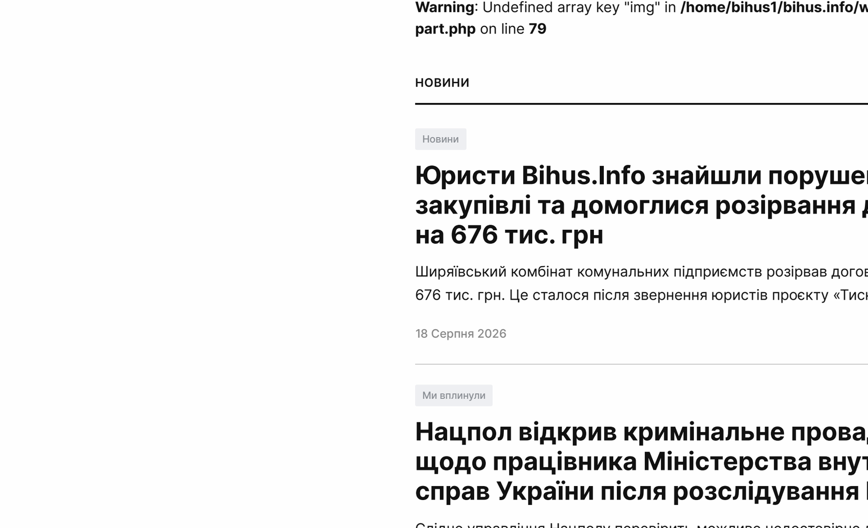

розслідування bihus.info
ВАЖЛИВО Ми вплинули
ОГП відкрив два кримінальні провадження щодо нардепа Медяника після розслідування Bihus.Info
Матвєєва Ольга · 14 Серпня 2026

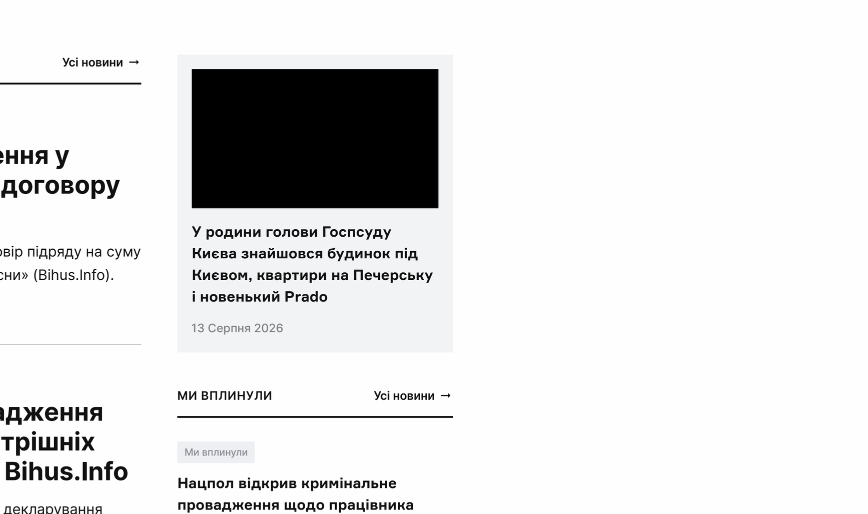

розслідування bihus.info
Новини
Вадиму Столару оголосили підозру за 5 різними статтями
bihus.info · 24 Серпня 2026

/home/bihus1/bihus.info/www/wp-content/themes/bihus/template-parts/front-page-part.php on line **78**
" class="bi-horizontal-ad__link">
Warning: Undefined array key "img" in **/home/bihus1/bihus.info/www/wp-content/themes/bihus/template-parts/front-page-part.php** on line **79**

НОВИНИ
Усі новини →

Новини
Юристи Bihus.Info знайшли порушення у закупівлі та домоглися розірвання договору на 676 тис. грн
Ширяївський комбінат комунальних підприємств розірвав договір підряду на суму 676 тис. грн. Це сталося після звернення юристів проєкту «Тисни» (Bihus.Info).
18 Серпня 2026

Ми вплинули
Нацпол відкрив кримінальне провадження щодо працівника Міністерства внутрішніх справ України після розслідування Bihus.Info
Слідче управління Нацполу перевірить можливе недостовірне декларування головного спеціаліста відділу організації та застосування безпілотної авіації Департаменту авіаційної безпеки Міністерства внутрішніх справ України Дмитра Сніцарука, дружина якого придбала автомобіль набагато нижче за його реальну вартість. Про це йшлося у розслідуванні Bihus.Info.
15 Серпня 2026

Новини
У родини голови Госпсуду Києва знайшовся будинок під Києвом, квартири на Печерську і новенький Prado
Голова Господарського суду Києва Вадим Босий живе у приватному будинку в Лісниках, оформленому на дочку, а пересувається на Toyota Land Cruiser Prado преміум-комплектації, записаному на мати-пенсіонерку. В деклараціях судді ці активи відсутні. Про це йдеться в новому розслідуванні Bihus.Info.
13 Серпня 2026

У родини голови Госпсуду Києва знайшовся будинок під Києвом, квартири на Печерську і новенький Prado
13 Серпня 2026

МИ ВПЛИНУЛИ
Усі новини →

Ми вплинули
Нацпол відкрив кримінальне провадження щодо працівника Міністерства внутрішніх справ України після розслідування Bihus.Info
15 Серпня 2026

Ми вплинули
Юристи Bihus.Info допомогли зберегти 3,2 млн грн бюджетних коштів на закупівлях Луганської ОДА
10 Серпня 2026

НОВИНИ З НАГОРОДАМИ
Усі новини →

Нагороди
Команда Bihus.Info отримала відзнаку "Журналіст року" на премії УП
18 Грудня 2024

Нагороди
Команда Bihus.Info отримала міжнародну премію Free Media Awards 2024
17 Вересня 2024

Нагороди
Розслідування Bihus.Info про стеження з боку СБУ визнали кращим на Національному конкурсі журналістських розслідувань
12 Вересня 2024

bihus
Bihus.Info – незалежна команда журналістів і юристів-антикорупціонерів, які завдають змін.
Поштова адреса: 04123, м. Київ, вул. Світлицького, 35, оф. 108
Ідентифікатор медіа – R40-05808
Зв'язок з командою: post@bihus.info, +38 098 501 6589

Підписатися на розсилку
Введіть ваш email
Відправити
Ми у соц мережах
Facebook екс-Twitter YouTube Instagram Telegram
Bihus.Info © 2015 - 2026